

JÄRV: Instruktion för insamling av spillning

Detta dokument *Järv: Instruktion för insamling av spillning* inom *Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt* (www.rovdata.no) i Norge och inom *Naturvårdsverkets metodik för inventering av stora rovdjur i Sverige* (www.naturvardsverket.se) är ett av flera dokument för styrning av och vägledning kring inventeringar av stora rovdjur i Sverige och Norge.

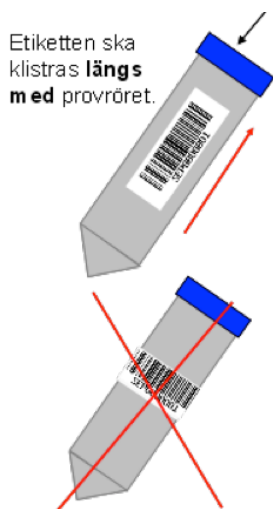
Instruktionen gäller för personer, knutna till Statens Naturoppsyn (SNO) i Norge och Länsstyrelserna i Sverige samt för de svenska samebyarnas inventeringssamordnare, som har ett ansvar för att kontrollera och kvalitetssäkra observationer med mera av stora rovdjur, och för att registrera dessa i den svensk-norska databasen Rovbase. För övriga instruktioner och faktablad som reglerar inventering av stora rovdjur i Norge och Sverige, och för vetenskaplig litteratur om rovdjursinventeringar med mera se www.rovdata.no och www.naturvardsverket.se.

I Sverige finns också förordningar och föreskrifter som reglerar inventeringarna av stora rovdjur. De listas sist i denna instruktion.

Instruktioner för insamling och märkning av prover med mera

- Spillningsproverna ska samlas in och lagras i silicafyllda rör.
- Insamlingsperioden pågår från 1 januari till 1 juni.
- Det är bara spillningsprover från vuxna järvar på snö som ska samlas in.
- När spillning hittas ska du skära eller bryta av en bit som är ungefär 1 cm³ stor. Om biten är större räcker inte mängden torkmedel till och provet förstörs. För att det inte ska bli för fuktigt är det viktigt att du borstar bort snö och is från provet innan det förs ner i röret.

Figur 1

- Lägg provet i röret och vänd det upp och ned några gånger så att provet täcks med torkmedel (Silica).
- För att undvika att DNA från ett prov förorenar ett annat prov är det mycket viktigt att du torkar av och bränner ytan (med tändare eller tändstickor) på de redskap som använts för att dela provet, alternativt så kan du använda engångsartiklar.
- Alla prover ska märkas med streckodsetikett och art. Det är viktigt att streckkoden klistras längs med röret så att den blir slät, annars kan inte labbets scanner läsa av den. Ange ”järv” på etiketten eftersom streckkoden inte talar om vilken art spillningen kommer ifrån (se figur 1).
- Förvara proven i rumstemperatur tills de skickas med vanlig postgång.
- Hårprover (med hårrötter) från vuxna djur sänds separat i papperskuvert.
- Proven ska registreras i databasen Rovbase innan de sänds till det DNA-laboratorium som anvisats av myndigheterna i Sverige och Norge.
- Skicka in prover fortlöpande, prover insända efter 15 juni analyseras inte.

Fältpersonal som samlat in prover ansvarar också för att de registreras i Rovbase och att prover skickas till anvisat laboratorium i tid.

Förordningar och föreskrifter

I Sverige finns även följande förordningar och föreskrifter som reglerar inventeringar av rovdjur och ersättningar för förekomst av rovdjur:

- 1) Viltskadeförordning (2001:724)
- 2) Förordningen om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn (NFS 2009:1263)
- 3) Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om inventering av björn, varg, järv, lodjur och kungsörn (NFS 2007:10)
- 4) Föreskrifter om ändring i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2007:10) om inventering av björn, varg, järv, lodjur och kungsörn (NFS 2012:01)
- 5) Föreskrifter om ändring i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2007:10) om inventering av björn, varg, järv, lodjur och kungsörn (NFS 2012:12)
- 6) Föreskrift om bidrag och ersättning för rovdjursförekomst i samebyar (STFS 2007:9)

Foto: Magnus Nyman

rovdatabas | naturvardsverket.se

